

'Wat we willen is blinde vlekken voorkomen'

Moeten accountantsorganisaties de controleverklaring met hun firmanaam ondertekenen, in plaats van met de naam van een individuele accountant? Die vraag kwam op tijdens de tiende editie van de Busy Season Talks op Clubhouse, waarin fraude centraal stond.

“Als een accountant een handtekening zet, staat de organisatie daar achter”, stelde Rob Bergmans, managing partner auditpraktijk van Deloitte, tijdens de sessie van 20 april. Dat de media juist weer volop schreven over grote fraudezaken als Wirecard en Steinhoff, maakte de discussie op Clubhouse extra actueel.

“Het is niet een individuele accountant die iets fout doet, het is de organisatie. Maar mensen komen toch in een situatie waarin ze zichzelf iets gaan verwijten”, aldus Bergmans over gevallen waarin accountants bij fraudes en juridische procedures betrokken raken. Wat hem betreft mag worden nagedacht over de vraag of de controleverklaring door de organisatie moet worden ondertekend, in plaats van door een individuele accountant. Een vraag die recent ook in een [opiniebijdrage](#) van communicatie-adviseur Jan-Willem Wits werd opgeworpen.

Het verwijt dat kantoren individuele accountants laten vallen bij tuchtzaken is in Bergmans' optiek niet meer aan de orde. “We moeten met elkaar zeggen: dit had ons allemaal kunnen overkomen, hoe kunnen we dit verbeteren bij een volgende audit?” Volgens hem zien accountants heel veel dingen juist wel, alleen kunnen ze vaak “niet echt vocaal zijn” over hun bevindingen.

Forensische expertise

De inzet van forensische experts binnen audit teams kan een positieve “olievlekwerking” hebben op de mindset van het gehele audit team, stelde Rian Mes (PwC Forensic Services). Teams staan meestal wel open voor de inbreng van forensische expertise, zo was zijn ervaring, “zekeer collega's die al eens een fraude in de praktijk hebben meegemaakt”. Vooral de attitude is van belang voor een forensisch accountant, aldus Mes; de competenties kun je aanleren. Nieuwsgierigheid, oog voor detail en empathisch vermogen zijn essentieel. “Je moet kunnen denken als een fraudeur.”

Alleen de grote kantoren kunnen eigen forensische afdelingen in de lucht houden, meende Arnout van Kempen. “Dat lukt ook niet bij kantoren met driehonderd of vijfhonderd mensen.” Een poule van forensische experts om ook kleinere kantoren te bedienen zou wellicht een idee zijn, zo werd gesuggereerd. Mogelijk kan de NBA daarin een rol vervullen. Zeker omdat ook de Commissie Toekomst Accountancysector (CTA) in haar adviezen pleit voor inzet van forensisch experts bij de audit.

Mindset

Tegelijk kunnen accountants zelf ook veel en die hebben ook een kritische mindset, stelde Bergmans. “Wat we willen is blinde vlekken voorkomen.” Het nadrukkelijker betrekken van data analyse in de audit kan helpen, net als het raadplegen van openbare bronnen zoals bijvoorbeeld journalisten en beursanalisten doen. Die zijn gewend om bij organisaties 'van buiten naar binnen' te kijken.

Met welke mindset je begint is “superbelangrijk”, vond ook Aleks Kayhan (EY). “Er is ons jarenlang geleerd dat we er als accountants niet zijn om fraude te vinden.” Inmiddels wordt gewerkt aan nieuwe richtlijnen voor accountants rondom fraude, maar niet alles is met standaarden op te lossen, vond hij. “We moeten er niet nog eens driehonderd pagina's HRA tegenaan willen gooien.”

In de dagelijkse accountantspraktijk is er de laatste jaren ook al veel veranderd, benadrukte Kayhan. “Als ik ook maar iets van een indicatie voor fraude vind, moet ik daar binnen 48 uur een intern signaal over afgeven.”

Volgende editie dag later

Dat accountants over fraude niet uitgesproken raken, bleek wel toen de discussie tijdens de 'afterparty' van het Clubhouse-gesprek onverminderd doorging. 'Tekend accountant' [Ferry Timp](#) maakte opnieuw een [visuele weergave](#) van het gesprek.

Vanwege Koningsdag schuift de elfde editie van de [Busy Season Talks](#) deze week op van de dinsdagavond naar woensdag 28 april; aanvang opnieuw om 20.00 uur. Onder leiding van de vaste hosts Hakan Koçak en Arif Dursun spreken Peter Eimers (EY/VU), Wendy Groot (PwC) en Joost Vos (KPMG) dan over de studeerbaarheid van de accountantsopleiding en het voorbereiden van jonge accountants op een complexe omgeving.

Deel dit artikel

GERELATEERD

NIEUWS | 19 oktober 2021

Busy Season Talks: 'Overall een geldbedrag aan hangen is lekker makkelijk'

Hoe komt het dat we niet eerder de schade aan mens en milieu hebben opgenomen in verslaggeving? →

DISCUSSIE | Column | 19 oktober 2021

Verplichte rapportering over fraude en continuïteit

Het maatschappelijk verkeer is gebaat bij een accountant die spreekt als de feiten daartoe aanleiding geven. Zonder zich te verschuilen achter de cliënt of de geheimhoudingsplicht,... →

NIEUWS | 12 oktober 2021

Busy Season Talks: 'Niet onderschatten hoeveel je ziet en leert als openbaar accountant'

Het is niet makkelijk om het openbare beroep te verlaten, want je leert en ziet er heel veel. Maar je kijkt wel vooral terug en er gaat relatief veel tijd op aan... →

NIEUWS | 08 oktober 2021

Online bijeenkomst NBA over consultatiedocument Fraude en Continuïteit

De NBA organiseert in oktober twee Zoom-bijeenkomsten over het Consultatiedocument Fraude en Continuïteit in de Controleverklaring. De sessie van 12 oktober heeft... →

NIEUWS | 04 oktober 2021

Busy Season Talks: 'Kun je een prijskaartje hangen aan het Amazonegebied?'

Wat kunnen accountants betekenen als het gaat over duurzaamheid en zekerheid bieden bij mvo-informatie? Daarover ging het op 28 september, in de tweede editie van... →
